UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

14 päivänä huhtikuuta 2011 *

Asiassa C-331/09,

jossa on kyse EY 88 artiklan 2 artiklaan perustuvasta jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevasta kanteesta, joka on nostettu 17.8.2009,

Euroopan komissio, asiamiehinään K. Gross ja A. Stobiecka-Kuik, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Puolan tasavalta, asiamiehenään M. Krasnodębska-Tomkiel,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: puola.

UNIONIN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Tizzano sekä tuomarit M. Ilešič, E. Levits, M. Safjan ja M. Berger (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: E. Sharpston,
kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio vaatii kanteellaan unionin tuomioistuinta toteamaan, että Puolan tasavalta on rikkonut EY 249 artiklan neljättä kohtaa ja valtiontuesta C 23/06 (ex NN 35/06), jonka Puola on myöntänyt Technologie Buczek Group -teräksentuottajalle, 23.10.2007 tehdyn komission päätöksen 2008/344/EY (EUVL 2008, L 116, s. 26) 3, 4 ja 5 artiklaa, koska se ei ole noudattanut mainitun päätöksen mukaisia velvoitteitaan.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

2 EY:n perustamissopimuksen [88] artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22.3.1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 (EYVL L 83, s. 1) 13 perustelukappale kuuluu seuraavasti:

”Yhteismarkkinoille soveltumattoman sääntöjenvastaisen tuen tapauksessa olisi palautettava tehokkaan kilpailun tilanne; tämän vuoksi on tarpeen, että tuki, korot mukaan lukien, peritään takaisin viipymättä; takaisin periminen on toteutettava kansallisen lainsäädännön menettelyjen mukaisesti; näiden menettelyjen soveltaminen ei saisi vaikeuttaa tehokkaan kilpailun tilanteen palauttamista estämällä komission päätöksen välitön ja tehokas täytäntöönpano; tämän tavoitteen saavuttamiseksi jäsenvaltioiden olisi toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet komission päätöksen tehokkaan vaikutuksen varmistamiseksi.”

3 Asetuksen N:o 659/1999 14 artiklan 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Takaisin periminen on toteutettava viipymättä ja asianomaisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön menettelyjen mukaisesti, jos ne mahdollistavat komission päätöksen välittömän ja tehokkaan täytäntöönpanon, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen perustamissopimuksen [242] artiklan nojalla antamien määräysten soveltamista. Tämän toteuttamiseksi, ja jos asia on jonkin kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä, asianomaisten jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki oikeudellisissa järjestelmissään käytettävissä olevat tarpeelliset toimenpiteet, mukaan lukien tilapäiset toimet, sanotun kuitenkaan rajoittamatta yhteisön lainsäädännön soveltamista.”

4 Saman asetuksen 23 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jos asianomainen jäsenvaltio ei, erityisesti 14 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa, noudata ehdollisia tai kielteisiä päätöksiä, komissio voi perustamissopimuksen [88] artiklan 2 kohdan mukaisesti saattaa asian suoraan Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi.”

Asian tausta

5 Komissio ilmoitti Puolan tasavallalle 24.10.2007 tiedoksi annetun päätöksen 2008/344 1 artiklalla, että Puolan tasavallan Technologie Buczek -konsernin (jäljempänä GTB) hyväksi toteuttamat toimenpiteet ovat yhteismarkkinoille soveltumatonta valtiontukea (jäljempänä kyseessä oleva tuki).

6 Nyt käsiteltävän oikeusriidan tosiseikkojen tapahtuma-aikaan GTB toimi terästuotannon alalla putkivalmistajana ja se muodostui Technologie Buczek SA -yhtiöstä (jäljempänä TB), joka omisti useita tytäryhtiöitä, joista komission mukaan kaksi eli Buczek Automotive sp. z o.o. (jäljempänä BA) ja Huta Buczek sp. z o.o. (jäljempänä HB) olivat myös kyseessä olevan tuen saajia.

7 GTB:lle myönnetty tuki muodostui siitä, että julkisoikeudelliset velkojat, joihin kuuluivat muun muassa sosiaaliturvalaitos, Sosnowiecin kunta, joka oli GTB:n kotipaikka, ja vammaisten henkilöiden kansallinen kuntoutusrahasto, olivat luopuneet saataviensa pakkotäytäntöönpanosta.

8 Päätöksen 2008/344 päätösosan viisi ensimmäistä artiklaa kuuluvat seuraavasti:

”*1 artikla*

Valtiontuki, jonka Puola on myöntänyt sääntöjenvastaisesti [GTB:lle] ja jonka määrä on 20 761 643 zlotya, rikkoo EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan määräyksiä eikä sen vuoksi sovellu yhteismarkkinoille.

2 artikla

Valtiontukea, jonka Puola on myöntänyt [GTB:lle] vuosina 1997–2003 ja jonka määrä on 1 369 186 zlotya, ei ole käytetty liittymissopimuksen pöytäkirjassa nro 8 asetettujen edellytysten mukaisesti, minkä vuoksi tuki ei sovellu yhteismarkkinoille.

3 artikla

1. Puolan on toteutettava tarvittavat toimet 1 kohdassa mainitun sääntöjenvastaisesti myönnetyn tuen perimiseksi takaisin [GTB:ltä] ja erityisesti sen tytäryhtiöiltä [HB:ltä] ja [BA:lta] suhteessa niiden tosiasiallisesti saaman tuen määrään. Puolan on tämän vuoksi perittävä takaisin 13 578 115 zlotya [HB:ltä] ja 7 183 528 zlotya [BA:lta].

2. Puolan on perittävä takaisin [TB:ltä] sille myönnetty, 2 artiklassa tarkoitettu väärin käytetty tuki.

3. Takaisin perittävään tukeen sisällytetään korko alkaen siitä, kun tuki asetettiin tuensaajan käyttöön, tuen todelliseen takaisinperintään asti.

4. Korolle on laskettava korkoa EY:n perustamissopimuksen [88] artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 täytäntöönpanosta annetun komission asetuksen (EY) N:o 794/2004 – – V luvun säännösten mukaisesti.

4 artikla

1. Edellä 1 ja 2 artiklassa tarkoitettu tuen takaisinperintä on pantava täytäntöön välittömästi ja tehokkaasti.

2. Puolan on pantava tämän päätöksen noudattamiseksi tarvittavat toimenpiteet täytäntöön neljän kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksiantamisesta.

5 artikla

1. Puolan on toimitettava komissiolle kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta seuraavat tiedot:

a) tuensaajalta takaisin perittävän tuen kokonaismäärä (pääoma ja korot);

b) tarkka kuvaus toimenpiteistä, jotka on jo toteutettu tai joita suunnitellaan tämän päätöksen noudattamiseksi;

c) asiakirjat, joiden perusteella voidaan osoittaa, että tuensaajaa on vaadittu palauttamaan tuki.

2. Puolan on ilmoitettava komissiolle tämän päätöksen täytäntöön panemiseksi toteutettavien kansallisten toimenpiteiden edistymisestä siihen saakka, kunnes 1 ja 2 artiklassa tarkoitetun tuen takaisinperintä on saatettu loppuun. Puolan on annettava välittömästi komission pyynnöstä tiedot toimenpiteistä, jotka on jo toteutettu tai joita suunnitellaan tämän päätöksen noudattamiseksi. Puolan on myös annettava yksityiskohtaiset tiedot tuensaajalta jo perityistä tukimääristä ja koroista.”

9 Päätöksen 2008/344 antamispäivänä TB oli konkurssimenettelyn kohteena, ja maksukyvyttömyysilmoitus oli tehty 16.8.2006. Sitä vastoin ilmoitus BA:n maksukyvyttömyydestä oli tehty 25.6.2008 ja HB:n maksukyvyttömyydestä 29.4.2009 eli mainitun päätöksen 4 artiklassa määrätyn määräajan päätyttyä.

10 TB, BA ja HB nostivat 8.1.2008 Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa kanteet, joilla ne vaativat päätöksen 2008/344 kumoamista (numeroilla T-465/07, T-1/08 ja T-440/07 rekisteröidyt asiat). Samanaikaisesti kanteidensa kanssa HB ja BA ovat tehneet ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentille mainitun päätöksen täytäntöönpanon lykkäämistä koskevan hakemuksen. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentti antoi 13.2.2008 määräyksen päätöksen täytäntöönpanon lykkäämisestä siihen asti, kunnes välitoimista päätettäisiin lopullisesti. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentin asiassa T-1/08 R, Buczek Automotive vastaan komissio ja asiassa T-440/07 R, Huta Buczek vastaan komissio, 14.3.2008 antamilla määräyksillä hylättiin BA:n ja HB:n tekemät välitoimihakemukset.

11 Puolan tasavalta hyväksyttiin 18.3.2008 väliintulijaksi tukemaan HB:n ja BA:n vaatimuksia, ja se vaati ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan päätöksen 2008/344.

12 Puolan tasavalta ilmoitti mainitun päätöksen johdosta toteuttamistaan täytäntöönpanotoimista komissiolle 25.1.2008 päivätyllä kirjeellä joitakin laitoksia, joiden olisi perittävä kyseessä oleva tuki takaisin tuensaajilta, täsmentämättä kuitenkaan, mitkä olisivat ne tukimäärät, jotka voitaisiin periä takaisin HB:ltä ja BA:lta. Vedoten vaikeuksiin, jotka johtuivat siitä, että tuki oli annettu tuensaajille ennen kuin tästä valtiosta tuli Euroopan unionin jäsenvaltio, Puolan valtio vetosi muun muassa ylimääräisen määräajan tarpeeseen kyseessä olevan tuen takaisin perimiseksi, jotta asiaa koskevia asiakirjoja voidaan hakea ja tarvittaessa laatia uudelleen. Tässä samassa kirjeessä mainitut viranomaiset kysyivät, olisiko päätöksen 2008/344 perusteella mahdollista periä tästä tuesta suurempi osuus takaisin TB:ltä konkurssimenettelyn yhteydessä ja vaatia HB:ltä ja BA:lta yksinomaan jäljelle jäävän summan palauttamista.

13 Komissio vastusti 13.2.2008 päivätyssä vastauksessaan tähän kirjeeseen kyseessä olevan tuen takaisin perimistä tällä tavoin siksi, ettei se ollut päätöksen 2008/344 sisällön mukaista.

14 Puolan viranomaiset vetosivat 22.2.2008 päivätyssä kirjeessään uudelleen vakaviin oikeudellisiin ja käytännön ongelmiin kyseessä olevan tuen takaisin perimisessä, ja ne pyysivät mainitun päätöksen täytäntöönpanolle asetetun määräajan lykkäämistä 30.6.2008 asti.

15 Tältä osin ne vetosivat 7.3.2008 päivätyssä kirjeessään teknisiin vaikeuksiin, jotka liittyvät kyseessä olevan tuen myöntämisen perusteena olevien alkuperäisten asiakirjojen hakemiseen. Oikeudellisesti ne vetosivat tuen ”kaksinkertaisen palautuksen” riskiin TB:n ja sen tytäryhtiöiden osalta. Tällainen riski johtuu Puolan tasavallan mukaan siitä, ettei ole olemassa oikeudellista perustaa, jonka nojalla hallinnolliset elimet voisivat luopua saatavistaan TB:ltä, jonka konkurssipesän hoitajan on maksettava takaisin nämä velat, mukaan lukien TB:n tytäryhtiöiltä, jotka tosiasiassa ovat kyseessä olevan tuen saajia, takaisin perittävät summat. Jos lisäksi nämä velat maksetaan takaisin, Puolan lainsäädännön nojalla ei enää ole olemassa oikeudellista perustaa, jonka nojalla TB voisi periä tytäryhtiöiltään takautuvasti takaisin sen itsensä maksamat summat.

16 Komissio pahoitteli 4.4.2008 päivätyssä vastauksessaan, etteivät Puolan viranomaiset olleet ehdottaneet mitään ratkaisua ”kaksinkertaisen palautuksen” ongelmaan, ja se ehdotti päätöksen 2008/344 tilapäistä soveltamista avaamalla pankkiin sulkutili, jolle kyseessä olevan tuen saajat maksaisivat kyseisessä päätöksessä mainitut summat sovellettavine korkoineen, mutta se asetti tämän mahdollisuuden ehdoksi sen, että mainitut viranomaiset takaisivat sen, että TB:n konkurssipesän hoitaja nostaisi HB:tä vastaan takautumiskanteen.

17 Puolan viranomaiset ilmoittivat komissiolle 13.6.2008 päivätyllä kirjeellään, että vuoden 2008 huhtikuun aikana TB:n konkurssipesän hoitaja oli jakanut tietyt varat ja että kyseisenä päivänä tältä yhtiöltä peritty kokonaissumma oli lähes 13 miljoonaa Puolan

zlotya (PLN); ne korostivat uudelleen, että TB:n saaman tuen palautusvelvollisuus johtui Puolan konkurssilainsäädännöstä. Lisäksi komissiolle ilmoitettiin lisämääristä, jotka tiettyjen julkisten velkojien olisi perittävä HB:ltä ja BA:lta.

18 Komissio pyysi 18.7.2008 yksityiskohtaista kertomusta kyseessä olevan tuen takaisinperinnän tosiasiallisesta tilasta ja esitti joukon täsmällisiä kysymyksiä eri velkojien ilmoittamista määristä. ”Kaksinkertaisen palautuksen” kysymyksen osalta komissio korosti sitä tosiseikkaa, että Puolan viranomaisten valitseman ratkaisun muodosta riippumatta se ei saanut olla ristiriidassa päätöksessä 2008/344 selvästi määriteltyjen velvoitteiden kanssa, ja se varoitti Puolan tasavaltaa, että jos tämä ei pane tätä päätöstä täytäntöön, komissio voisi aloittaa EY 88 artiklan 2 kohdan mukaisen menettelyn.

19 Puolan viranomaiset ilmoittivat komissiolle 5.9.2008 päivätyllä kirjeellään, että TB:n konkurssimenettelyä oli lykätty jakosuunnitelmaa vastaan nostetun kanteen vuoksi. TB:n tytäryhtiöitä vastaan yksi ainoa laitos oli nostanut kanteen, mutta tämä täytäntöönpanoperustetta koskeva vaatimus ei kuitenkaan täyttänyt muodollisia edellytyksiä, joten minkäänlaista päätöstä tästä ei ole voitu tehdä. Lisäksi Puolan tasavalta pyysi kirjeessä sen edustajien ja komission edustajien välistä suoraa tapaamista.

20 Komissio muistutti 29.10.2008 päivätyssä kirjeessään uudelleen mainittua jäsenvaltiota mahdollisuudesta aloittaa EY 88 artiklan 2 kohdan mukainen menettely. Se esitti uusia kysymyksiä ja asetti tällaisen tapaamisen ehdoksi, että mainittu jäsenvaltio esittää etukäteen ehdotuksen ”kaksinkertaisen palautuksen” ongelmaan.

21 Puolan viranomaiset ilmoittivat 22.12.2008 päivätyllä kirjeellään komissiolle, että TB:ltä takaisin perittävän tuen määrä oli osoittautunut suuremmaksi kuin komissiolle päätöksen 2008/344 laatimisaikaan ilmoitettu määrä ja että ne aikoivat periä takaisin tämän suuremman määrän. Ne ilmoittivat toimielimelle, että puolalainen tuomioistuin oli antanut tuomion BA:n konkurssista. Mainitut viranomaiset ilmoittivat yhtäältä kokouksen järjestämisestä tukia myöntäneiden eri laitosten kanssa ”kaksinkertaista palautusta” koskevasta kysymyksestä keskustelemiseksi ja toisaalta antoivat tältä osin lisätietoja. Ne liittivät mukaan jäljennöksen kaikkien TB:n konkurssipesän velkojien saatavia koskevista ilmoituksista ja ilmoittivat esittävänsä ehdotuksen tammikuussa 2009.

22 Puolan viranomaiset ehdottivat 30.1.2009 päivätyssä kirjeessään, että TB:n 31.12.2004 olemassa olleet julkisoikeudelliset velat maksettaisiin korkoineen, jotka oli laskettu 15.8.2006 asti eli TB:n konkurssin julistamista edeltäneeseen päivään asti, tämän yhtiön konkurssivarallisuudesta julkisoikeudellisten saatavien lykkäämistä koskevan kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Sitä vastoin HB tai BA eivät olleet edellä mainittujen velkojen osalta maksuvelvollisia, mutta ne palauttaisivat taloudellisen edun, jonka ne ovat saaneet siitä, ettei velkoja ole peritty takaisin, toisin sanoen ”tukiekvivalentin”, joka vastaa näiden yhtiöiden tosiasiassa maksamien korkojen ja niiden korkojen välistä eroa, jotka niiden olisi pitänyt maksaa markkinaolosuhteissa, kun otetaan erityisesti huomioon niiden vaikea tilanne. Varsinaisen ”tukiekvivalentin” lisäksi HB ja BA maksaisivat tähän tukiekvivalenttiin liittyvät korot, jotka lasketaan BA:n tapauksessa ajalta 1.1.2005–24.6.2008 eli sitä koskevaa konkurssi-ilmoitusta edeltäneeseen päivään asti ja HB:n tapauksessa maksupäivään asti.

23 Tämä ehdotus edellytti näin ollen Puolan viranomaisten mukaan 22 130 829 PLN:n suuruisen summan takaisinperintää viivästyskorkoineen, ja siitä oli jo maksettu 13 491 124,77 PLN, joten takaisin perittävänä oli vielä 7 789 272,01 PLN:n määrä, joka HB:n ja BA:n maksettavat summat huomioon ottaen ylitti päätöksessä 2008/344 mainitut takaisin perittävät määrät.

24 Komissio kiisti tämän laskentatavan ja väitti, että sen mukaan TB:ltä takaisin perittävä kokonaismäärä oli 14 570 608,06 PLN. Kahdelta muulta yhtiöltä HB:ltä ja BA:lta oli perittävä 180 678,22 PLN, joista 118 163,55 PLN:n osuus HB:ltä ja 62 514,67 PLN:n osuus BA:lta, kummatkin näistä määristä korkoineen.

25 Näin ollen komission yksiköt muistuttivat 27.2.2009 päivätyllä kirjeellään uudelleen Puolan tasavaltaa siitä, että nämä toimenpiteet olivat ristiriidassa päätöksen 2008/344 määräysten kanssa, koska kyseessä olevan tuen pääasiallinen palautusvelvollisuus oli edelleen TB:llä eikä, kuten tässä päätöksessä määrätään, HB:llä ja BA:lla. Komissio korosti samassa kirjeessä lisäksi, että se oli jo hylännyt mahdollisuuden siitä, että HB:ltä ja BA:lta takaisin perittävä tuki perittäisiin osittain takaisin TB:ltä, joten se toteuttaisi toimenpiteitä EY 88 artiklan 2 kohdan mukaisen menettelyn aloittamiseksi.

26 Puolan viranomaiset lähettivät 26.10.2009 komissiolle kirjeen, jossa ne ilmoittivat tälle HB:n maksukyvyttömyyttä koskevan menettelyn aloittamisesta ja kaikkien velkojien saatavia koskevista ilmoituksista päätöksen 2008/344 mukaisesti, jotta ne voisivat vaatia saataviaan HB:tä ja BA:ta koskevissa maksukyvyttömyysmenettelyissä.

27 Tämän kirjeenvaihdon ja useiden muiden yhteydenottojen johdosta komissio katsoi, ettei Puolan tasavalta ollut vieläkään pannut päätöstä 2008/344 oikein täytäntöön, ja päätti nostaa nyt käsiteltävän kanteen.

Kanne

Asianosaisten lausumat

28 Komissio on nostanut kanteensa sillä perusteella, että päätöstä 2008/344 ei ollut pantu täytäntöön välittömästi ja tehokkaasti sen 3 ja 4 artiklan mukaisesti, joissa määrätään neljän kuukauden määräajasta tuen takaisin perimiselle päätöksen tiedoksiantamisesta. Se väittää tältä osin, että yli 21 kuukautta sen jälkeen, kun Puolan tasavalta on vastaanottanut mainitun päätöksen, HB ja BA eivät ole palauttaneet mitään tukea ja ettei ainakaan komissiolle ole ilmoitettu saman päätöksen 5 artiklan mukaisesti tämän jäsenvaltion toteuttamista toimenpiteistä. Toissijaisesti komissio vetoaa siihen, että TB on palauttanut vain osan GTB:ltä vaadittavasta kokonaismäärästä. Lopuksi se väittää, että Puolan tasavalta ei ole vedonnut poikkeuksellisiin olosuhteisiin, jotka olisivat estäneet sitä panemasta mainitun päätöksen oikein täytäntöön.

29 Päätöksen 2008/344 välittömän ja tehokkaan täytäntöönpanon laiminlyönnistä komissio korostaa, että yli 21 kuukautta sen jälkeen, kun Puolan tasavalta oli saanut päätöksen 2008/344, BA:lle ja HB:lle myönnettyä tukea ei vielä ollut peritty takaisin, joten ne saavat edelleen hyötyä tästä tuesta. Jotta komissio katsoisi BA:lle myönnetyn edun poistetuksi, vakiintuneen oikeuskäytännön ja 15.11.2007 annetun komission tiedonannon, jonka otsikkona on ”Sääntöjenvastaisen ja yhteismarkkinoille soveltumattoman valtiontuen takaisinperintää edellyttävien komission päätösten tehokas täytäntöönpano jäsenvaltioissa” (EUVL C 272, s. 4; jäljempänä vuoden 2007 tiedonanto), 64 kohdan mukaan valtiontuki, joka BA:n on palautettava, on kirjattava mainitun yhtiön konkurssimenettelyssä, mitä ei komission saamien tietojen mukaan ole tehty.

30 Komissio väittää vaikuttavan siltä, että tietyt määrät jäävät määrittelemättömiksi, vaikka kaikilta tuensaajilta takaisin perittävät määrät on selvästi ilmoitettu päätöksessä 2008/344 ja vaikka niiden määrä on vahvistettu Puolan viranomaisten itsensä antamien tietojen perusteella. Koska komissio on saanut vain yhdessä tapauksessa tiedon velkojien jonkinlaisesta yrityksestä saada tuki suoraan perityksi takaisin HB:ltä ja BA:lta, velvollisuutta periä takaisin viimeksi mainituilta kyseisessä päätöksessä vahvistetut määrät ei ole noudatettu. Lisäksi komission yksiköt ovat saaneet ristiriitaisia tietoja niiden velkojen määrästä, jotka voidaan kirjata TB:n konkurssimenettelyssä.

31 Komissio muistuttaa, että koska EY 230 artiklan toisen kohdan nojalla nostetulla kumoamiskanteella ei ole lykkäävää vaikutusta velvollisuuteen panna päätös 2008/344 täytäntöön ja siis saada lainvastaiseksi ja yhteismarkkinoille soveltumattomaksi katsottu tuki palautetuksi, päätös on pantava täytäntöön mainitusta kanteesta riippumatta, jos ei ole olemassa unionin yleisen tuomioistuimen EY 242 artiklaan perustuvaa päätöstä, jolla määrätään kyseessä olevan tuen takaisin perimistä koskevan päätöksen täytäntöönpanon lykkäämisestä.

32 Komissio toteaa päätöksen 2008/344 tehokkaasta täytäntöönpanosta muun muassa asiassa 106/77, Simmenthal, 9.3.1978 annettuun tuomioon (Kok., s. 629, Kok. Ep. IV, s. 73, 17, 18 ja 21–24 kohta) ja asiassa C-119/05, Lucchini, 18.7.2007 annettuun tuomioon (Kok., s. I-6199, 60–62 kohta) vedoten, että Puolan konkurssilainsäädännön säännökset ovat aiheuttaneet kyseessä olevan tuen takaisin perimisen merkittävän viivästymisen ja ovat siis estäneet tämän päätöksen välittömän täytäntöönpanon. Vaikka pitääkin paikkansa, että Puolan viranomaiset ovat ottaneet esille ”kaksinkertaista palautusta” koskevan kysymyksen komission kanssa käymässään kirjeenvaihdossa menettelyn varhaisessa vaiheessa, ne eivät kuitenkaan ole ehdottaneet tähän ongelmaan ratkaisua, jolla olisi voitu varmistaa mainitun päätöksen tehokas täytäntöönpano. Näiden viranomaisten ehdotusten vaikutuksesta palautusvelvollisuus rasittaa pääasiallisesti TB:tä eikä HB:tä ja BA:ta, mikä on ristiriidassa päätöksen

2008/344 niiden määräysten kanssa, jotka koskevat yksikköä, jonka on kestettävä kyseessä olevan tuen takaisin perimisen taloudellinen rasite, eivätkä kilpailuedellytykset palaudu entiselleen sen vaikutuksesta.

33 Komissio väittää myös, että Puolan viranomaiset eivät ole myöskään panneet päätöstä väliaikaisesti täytäntöön antamalla tuensaajille mahdollisuuden maksaa vastaavat määrät sulkutilille, kuten se oli ehdottanut. Vaikka Puolan tasavalta onkin kohdannut vaikeuksia päätöksen 2008/344 täytäntöönpanossa, se ei näin ollen kuitenkaan ole noudattanut velvollisuuttaan esittää kohtuullisia vaihtoehtoisia ratkaisuja, se ei ole noudattanut ehdotusta panna tämä päätös tilapäisesti täytäntöön eikä se ole myöntänyt sitä tosiseikkaa, että komissio on selvästi hylännyt mahdollisuuden periä TB:ltä takaisin kyseessä olevat sellaiset tukimäärät, jotka sen tytäryhtiöiden olisi palautettava.

34 Siitä väitteestä, jonka mukaan ei ole olemassa poikkeuksellisia olosuhteita, jotka olisivat estäneet Puolan tasavaltaa panemasta päätöksen 2008/344 oikein täytäntöön, komissio muistuttaa, että perustellakseen tuen palauttamisesta määräävän päätöksen täytäntöönpanon laiminlyönnin, kyseinen jäsenvaltio voi ainoastaan vedota argumentteihin, jotka osoittavat päätöksen täytäntöönpanon absoluuttisen mahdottomuuden. Jos jäsenvaltiolla on ennalta arvaamattomia tai odottamattomia vaikeuksia panna takaisinperintäpäätös täytäntöön määräajassa tai se havaitsee seurauksia, joita komissio ei ole ottanut huomioon, sen olisi vuoden 2007 tiedonannon 28 kohdan mukaan ilmoitettava näistä ongelmista komissiolle ja ehdotettava sopivia muutoksia kyseiseen päätökseen. Tällöin komission ja asianomaisen jäsenvaltion on erityisesti EY 10 artiklaan sisältyvän lojaalin yhteistyöperiaatteen mukaisesti toimittava vilpittömässä yhteistyössä ongelmien ratkaisemiseksi ja noudatettava EY:n perustamissopimuksen ja erityisesti valtiontukia koskevia määräyksiä.

35 Komissio väittää viitaten yhtäältä unionin tuomioistuimen vakiintuneeseen oikeuskäytäntöön ja toisaalta vuoden 2007 tiedonannon 29 kohtaan, että vaikka pitääkin paikkansa, että Puolan viranomaisilla on ollut teknisiä ja oikeudellisia vaikeuksia, ne eivät kuitenkaan ole vedonneet ”täydelliseen mahdottomuuteen” panna päätös 2008/344 täytäntöön. Täydellisen mahdottomuuden kriteeri ei täyty silloin, kun jäsenvaltio vetoaa oikeudellisiin, poliittisiin tai käytännön seikkoihin, jotka estävät sitä panemasta kyseisen päätöksen täytäntöön, jos se ei ole yrittänyt periä tukea takaisin eikä esittänyt komissiolle tämän päätöksen täytäntöön panemiseksi korvaavia kohtuullisia ratkaisuja, joiden avulla nämä vaikeudet voitaisiin voittaa. Nyt käsiteltävässä asiassa Puolan viranomaiset eivät ole ehdottaneet mitään tyydyttävää ratkaisua ratkaistakseen ”kaksinkertaisen palautuksen” ongelman.

36 Puolan tasavalta väittää ensinnäkin, että sen vastineen laatimisen aikaan kyseessä olevan tuen kaikki velalliset eli TB, HB ja BA olivat maksukyvyttömyysmenettelyn kohteena ja että kaikki velkojat, joilla oli päätöksessä 2008/344 määritellyllä valtiontuella tarkoitettuja saatavia, olivat ilmoittaneet saatavansa näiden tyydyttämiseksi eri menettelyissä. Tämä jäsenvaltio väittää antaneensa komissiolle kaikki tarvittavat tiedot, jotka liittyvät mainittuihin maksukyvyttömyysmenettelyihin, joten voidaan perustellusti väittää, että kyseinen päätös on jo kokonaan pantu täytäntöön sen sisällön mukaisesti.

37 Puolan tasavalta väittää, että tähän päätelmään ei mitenkään vaikuta se seikka, että päätöksessä 2008/344 mainittua summaa ei kokonaisuudessaan ole peritty takaisin, koska kaikki saatavat on ilmoitettu kaikkien komission mainitsemien ja maksukyvyttömyysmenettelyn kohteena olevien velallisten konkurssivarallisuudesta perittävinä saatavina, ja kyseessä oleva tuki on palautettava kansallisen lainsäädännön mukaisesti vireillä olevien maksukyvyttömyysmenettelyjen yhteydessä. Tämä väite perustuu asetuksen N:o 659/1999 14 artiklan 3 kohdan sanamuotoon, jonka mukaan takaisin periminen on toteutettava asianomaisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön menettelyjen mukaisesti.

38 Puolan viranomaiset toteavat lisäksi, että vaikka tähän asti suoritettuja maksuja ei pidettäisikään kyseessä olevan tuen palauttamisena, tällä ei saisi olla vaikutusta päätelmään, jonka mukaan päätös 2008/344 on pantu täytäntöön velkojien vireillä olevissa eri maksukyvyttömyysmenettelyissä antamien ilmoitusten vuoksi; tätä päätelmää tukee lisäksi vuoden 2007 tiedonannon 64 kohta.

39 Puolan tasavalta kiistää myös komission näkemyksen ”kaksinkertaisesta palautuksesta” ja korostaa, ettei se ole esittänyt päätöksen 2008/344 täytäntöönpanoon liittyviä ongelmia niin, että kyseessä olevan tuen takaisin periminen olisi mahdotonta, vaan niin, että se palautettaisiin kahteen kertaan, mistä saattaisi olla seurauksena maksukyvyttömyysmenettelyn aloittaminen sellaisten yritysten osalta, jotka ovat maksaneet saamistaan varoista markkinahinnan ja jotka eivät siis näin ollen ole saaneet TB:n käyttöön annetusta valtiontuesta mitään etua. Tämä kysymys vastaa unionin yleisessä tuomioistuimessa vireillä olevan riidan kohdetta; siinä Puolan tasavalta on esittänyt yksityiskohtaisesti syyn siihen, minkä vuoksi sen mukaan komissio on tehnyt virheen ulottaessaan tuen palautusvelvollisuuden kolmansiin eli HB:hen ja BA:han.

40 Puolan tasavallan mukaan komissiolle 25.1.2008 osoitetun ehdotuksen tavoitteena oli välttää tilanne, jossa yhtäältä TB:n konkurssipesän hoitaja, jolla on käytettävissään riittävät varat tyydyttääkseen kaikki ilmoittautuneet velkojat, ei voi kieltäytyä maksamasta velkoja, jotka on ilmoitettu sille tämän yhtiön maksukyvyttömyysmenettelyssä, kun taas tällä maksulla ei ole mitään vaikutusta velvollisuuteen periä samat määrät takaisin HB:ltä ja BA:lta. Tämä jäsenvaltio tukeutuu tässä edellä mainitussa asiassa Huta Buczek vastaan komissio annettuun määräykseen, jossa vahvistettiin ennen kaikkea unionin oikeuteen nähden mahdollisuus panna päätös 2008/344 täytäntöön Puolan viranomaisten mainitun ehdotuksen mukaisesti.

41 Lisäksi Puolan tasavalta pitää perusteettomana komission väitettä, joka koskee sitä, että päätöstä 2008/344 ei ole pantu täytäntöön sen 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitetussa määräajassa, koska komissio ei ole vahvistanut päivämäärää tämän päätöksen täytäntöön panemiselle. Nimittäin ei voida katsoa, että mainitun päätöksen tekemisestä laskettavan neljän kuukauden määräajan päättyminen muodostaa määräpäivän sen täytäntöönpanolle. Kyseinen määräaika, joka mainitaan vuoden 2007 tiedonannon 42 kohdassa, merkitsee varmastikin tarvetta panna tällainen komission päätös täytäntöön mahdollisimman nopeasti, mutta se ei voi olla sitova. Komission olisi nyt käsiteltävää asiaa koskevien erityisten olosuhteiden vuoksi pitänyt vahvistaa toinen määräaika, jota voitaisiin pitää sitovana, mutta se ei ole tehnyt näin.

42 Vastauksena näihin väitteisiin komissio pysyttelee vastauskirjelmässään kannekirjelmässään esittämissään väitteissä. Lisäksi se väittää, että kaikkia unionin tuomioistuimelle tai komissiolle kanteen nostamisen eli 17.8.2009 jälkeen esitettyjä asiakirjoja on joka tapauksessa pidettävä merkityksettöminä Puolan tasavallan jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen arvioinnissa.

43 Komissio kiistää Puolan tasavallan väitteen siitä, ettei se olisi vahvistanut määräpäivää päätöksen 2008/344 täytäntöönpanolle. Se tukeutuu yhdistetyissä asioissa C-485/03–C-490/03, komissio vastaan Espanja, 14.12.2006 annetun tuomion (Kok., s. I-11887) 53 kohtaan ja väittää, että määräaika ilmenee selvästi tästä päätöksestä ja että se on asianmukainen jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen arvioinnissa.

44 Komissio toteaa lisäksi Puolan tasavallan viittaavan kanteen nostamisen jälkeisiin tietoihin ja tapahtumiin, jotka osoittavat vain sen, että TB:n konkurssivarallisuutta koskevat saatavat on ilmoitettu, mutteivät sitä, että ne on maksettu.

45 Lopuksi tämä toimielin väittää, että vuoden 2007 tiedonannon 66 ja 67 kohtaan perustuvan vakiintuneen käytännön mukaan silloin, kun konkurssiin joutuneelta tuensaajalta peritään tukia takaisin, takaisinperintäpäätöksen täytäntöönpanosta vastaavien kansallisten viranomaisten on valitettava kaikista konkurssipesän hoitajan tai konkurssista päättävän tuomioistuimen päätöksistä, joissa annetaan lupa maksukyvyttömän tuensaajan toiminnan jatkamiselle sen määräajan yli, joka on vahvistettu takaisin perimistä koskevassa päätöksessä. Tällaisessa tilanteessa olevien kansallisten tuomioistuinten olisi otettava huomioon tarve varmistaa kyseessä olevan päätöksen välitön ja tehokas täytäntöönpano. Näin ollen komission mukaan ne eivät saa sallia maksukyvyttömän tuensaajan toiminnan jatkamista, jos kyseessä olevaa tukea ei ole kokonaisuudessaan palautettu. Jos velkojille ehdotetaan tuensaajan toiminnan jatkamista, mainitut viranomaiset voisivat lisäksi hyväksyä tällaisen suunnitelman vain, jos se on laadittu niin, että tuki palautetaan kokonaisuudessaan määräajassa, joka on vahvistettu takaisin perimistä koskevassa päätöksessä.

46 Puolan tasavalta pitäytyy vastauskirjelmässään lähtökohtaisesti väitteissään, joilla se pyrkii komission kanteen kumoamiseen kokonaisuudessaan.

47 Lisäksi kyseinen jäsenvaltio toistaa antaneensa komissiolle kaikki tarvittavat tiedot, vaikka se onkin tehnyt sen vastineessaan. Koska komissio ei ole vastauskirjelmässään väittänyt, että tiettyjen tietojen osalta, joihin kuuluu HB:n maksukyvyttömyysilmoitus, kyseessä olisivat uudet tosiseikat, jotka eivät ole olleet tiedossa aikaisemmin, sen väite siitä, että annetut tiedot eivät ole merkityksellisiä nyt käsiteltävässä asiassa siksi, että ne on annettu kanteen nostamisen jälkeen, ei ole perusteltu, sillä nämä tiedot olivat komissiolla ennen tätä päivää.

48 Kyseinen jäsenvaltio väittää, että päivämäärässä 17.8.2009, jonka komissio ilmoittaa olevan päivä, jona tälle valtiolle myönnetty määräaika päätöksen 2008/344

täytäntöönpanolle päättyy, ei oteta mitenkään huomioon päätöksen täytäntöönpanoon liittyviä erityisolosuhteita ja että tällaista päivämäärää on pikemminkin pidettävä päivänä, jona komissio on päättänyt kanteensa valmistelun.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

Päätöksen 2008/344 3 ja 4 artiklan rikkominen

49 Puolan tasavallan mukaan komissio ei ole vahvistanut määräpäivää päätöksen 2008/344 täytäntöönpanolle. Koska päätöksen tiedoksiannosta laskettava neljän kuukauden määräaika ei voi olla sitova, tällaisen määräajan päättymistä ei voida pitää määräpäivänä tämän päätöksen täytäntöönpanolle.

50 Tästä on muistutettava, että merkityksellinen määräaika EY 88 artiklan 2 kohdan toiseen alakohtaan perustuvan jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen arvioinnille voi – toisin kuin Puolan tasavalta väittää ja sen vuoksi, että, toisin kuin EY 226 artiklassa, tässä määräyksessä ei määrätä oikeudenkäyntimenettelyä edeltävästä vaiheesta eikä komissio siten myöskään anna perusteltua lausuntoa, jossa jäsenvaltiolle asetettaisiin määräaika komission päätöksen noudattamiseksi – näissä tapauksissa luonnollisesti olla ainoastaan siinä päätöksessä asetettu määräaika, jonka täytäntöönpanon laiminlyönnistä on kyse, tai komission mahdollisesti myöhemmin asettama määräaika (asia C-378/98, komissio v. Belgia, tuomio 3.7.2001, Kok., s. I-5107, 26 kohta; asia C-499/99, komissio v. Espanja, tuomio 2.7.2002, Kok.,

s. I-6031, 28 kohta; asia C-207/05, komissio v. Italia, tuomio 1.6.2006, 31 kohta ja asia C-232/05, komissio v. Ranska, tuomio 5.10.2006, Kok., s. I-10071, 32 kohta).

51 Nyt käsiteltävässä asiassa päätöksen 2008/344 4 artiklan 2 kohdassa asetetaan neljän kuukauden määräaika, joka lasketaan päätöksen tiedoksiantopäivästä, jotta Puolan tasavalta voi toteuttaa kyseessä olevan tuen takaisin perimiseksi välttämättömät toimenpiteet. On siis katsottava, että tämä määräaika on merkityksellinen moititun jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen arvioinnissa, koska komissio ei ole vahvistanut uutta määräaikaa.

52 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentti on kuitenkin 13.2.2008 antamillaan määräyksillä lykännyt päätöksen 2008/344 täytäntöönpanoa BA:n ja HB:n pyynnöstä siihen asti, kunnes annetaan määräykset välitoimimenettelyjen päättämisestä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentti on edellä mainituissa asioissa Buczek Automotive vastaan komissio ja Huta Buczek vastaan komissio antamillaan määräyksillä hylännyt BA:n ja HB:n välitoimihakemukset, mikä on mahdollistanut päätöksen 2008/344 4 artiklan 2 kohdassa määrätyn määräajan pidentämisen BA:n ja HB:n osalta.

53 Kun tämä on täsmennetty, on kuitenkin todettava, että mainitun määräajan päätyttyä Puolan viranomaisten toteuttamat toimet eivät olleet johtaneet kyseessä olevan tuen takaisin perimiseen näiltä tuensaajilta.

54 Tältä osin on muistutettava, kuten komissio on väittänyt, että tuen sääntöjenvastaiseksi toteamisesta seuraa loogisesti sääntöjenvastaisen tuen poistaminen perimällä se takaisin, eikä tämä seuraus saa riippua siitä, missä muodossa tuki on myönnetty (ks. mm asia C-183/91, komissio v. Kreikka, tuomio 10.6.1993, Kok., s. I-3131, 16 kohta; asia C-404/97, komissio v. Portugali, tuomio 27.6.2000, Kok., s. I-4897, 38 kohta ja asia C-507/08, komissio v. Slovakia, tuomio 22.12.2010, Kok., s. I-13489, 42 kohta).

55 Näin ollen jäsenvaltion, jolle päätös, jossa se velvoitetaan perimään sääntöjenvastaiset tuet takaisin, on osoitettu, on EY 249 artiklan mukaisesti toteutettava kaikki asianmukaiset toimenpiteet kyseisen päätöksen täytäntöönpanon varmistamiseksi (ks. asia C-209/00, komissio v. Saksa, tuomio 12.12.2002, Kok., s. I-11695, 31 kohta; asia C-404/00, komissio v. Espanja, tuomio 26.6.2003, Kok., s. I-6695, 21 kohta ja em. asia komissio v. Ranska, tuomion 42 kohta). Jäsenvaltion on saatava maksettavat summat perityiksi tehokkaasti takaisin (ks. mm. asia C-415/03, komissio v. Kreikka, tuomio 12.5.2005, Kok., s. I-3875, 44 kohta ja em. asia komissio v. Ranska, tuomion 42 kohta).

56 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan jäsenvaltiolle asetetulla velvollisuudella poistaa komission yhteismarkkinoille soveltumattomaksi katsoma valtiontuki pyritään lisäksi palauttamaan aikaisempi tilanne unionin markkinoilla (asia C-350/93, komissio v. Italia, tuomio 4.4.1995, Kok., s. I-699, 21 kohta ja asia C-75/97, Belgia v. komissio, tuomio 17.6.1999, Kok., s. I-3671, 64 kohta). Niin kauan kuin tukea ei ole peritty takaisin, tuensaaja voi säilyttää yhteismarkkinoille soveltumattomiksi todetuista tuista peräisin olevat varat ja saada tästä johtuvaa perusteetonta kilpailuetua (em. asia komissio v. Ranska, tuomion 47 kohta).

57 Täten jäsenvaltio, jonka on komission päätöksen mukaisesti perittävä takaisin sääntöjenvastaiset tuet, voi valita keinot, joilla se täyttää tämän velvollisuuden, kunhan valitut toimenpiteet eivät vaikuta unionin oikeuden ulottuvuuteen ja tehokkuuteen (em. asia komissio v. Saksa, tuomion 34 kohta; asia C-210/09, Scott ja Kimberly Clark, tuomio 20.5.2010, Kok., s. I-4613, 21 kohta ja em. asia komissio v. Slovakia, tuomion 51 kohta).

58 Unionin tuomioistuin on myös todennut, että jäsenvaltio saa täyttää tällaisen takaisinperimisvelvollisuutensa ainoastaan niin, että sen toteuttamilla toimenpiteillä voidaan palauttaa ennalleen tavanomaiset kilpailunedellytykset, jotka ovat vääristyneet komission päätöksellä takaisin perittäväksi määrätyn sääntöjenvastaisen tuen myöntämisen vuoksi (ks. vastaavasti em. asia komissio v. Saksa, tuomion 35 kohta ja em. asia Scott ja Kimberly Clark, tuomion 22 kohta).

59 Asetuksen N:o 659/1999 14 artiklan 3 kohdan mukaan komission päätöksellä määrätyn lainvastaisen tuen takaisin periminen on toteutettava viipymättä ja asianomaisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön menettelyjen mukaisesti, jos ne mahdollistavat mainitun päätöksen välittömän ja tehokkaan täytäntöönpanon.

60 Sitä vastoin on todettava, kuten yhteismarkkinoille soveltumattomiksi todettuja tukia saaneita ja sittemmin konkurssiin joutuneita yrityksiä koskevasta oikeuskäytännöstä ilmenee, että aiemman tilanteen palauttaminen ja sääntöjenvastaisesti maksetusta tuesta johtuvan kilpailun vääristymän poistaminen voidaan lähtökohtaisesti toteuttaa siten, että kyseessä olevien tukien palauttamisesta johtuva saatava kirjataan velkojien saatavista laadittavaan luetteloon (asia 52/84, komissio v. Belgia, tuomio 15.1.1986, Kok., s. 89, 14 kohta; asia C-142/87, komissio v. Belgia, ns. Tubemeuse-tapaus, tuomio 21.3.1990, Kok., s. I-959, 60–62 kohta ja asia C-277/00, Saksa v. komissio, tuomio 29.4.2004, Kok., s. I-3925, Kok. Ep. X, s. 387, 85 kohta).

61 Puolan tasavallan väitteitä on arvioitava näiden väitteiden valossa.

62 Mainittu jäsenvaltio väittää ensinnäkin, että kaikki kyseessä olevan tuen velalliset olivat maksukyvyttömyysmenettelyn kohteina ja että kaikki velkojat, joilla oli mainittuun tukeen liittyviä saatavia, ovat ilmoittaneet ne varmistaakseen saatavansa eri menettelyissä. Puolan viranomaiset ovat sen mukaan ilmoittaneet komissiolle näitä velallisia koskevista maksukyvyttömyysilmoituksista ja niihin liittyvistä ilmoitetuista saatavista, joten päätös 2008/344 on niiden mukaan pantu kokonaisuudessaan täytäntöön sen sisällön mukaisesti.

63 Tästä on todettava, että kun otetaan huomioon maksukyvyttömyysmenettelyjen osalta päätöksen 2008/344 4 artiklan 2 kohdassa määrätyn määräajan päättymispäivä ja tämän määräajan pidennys, joka myönnettiin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentin antamalla määräyksellä mainitun päätöksen täytäntöönpanon

lykkäämisestä, ainoastaan TB, jonka maksukyvyttömyysilmoitus oli annettu 16.8.2006, oli konkurssimenettelyn kohteena. AB ja HB todettiin maksukyvyttömiksi 25.6.2008 ja 29.4.2009 eli mainitun määräajan päätyttyä.

64 Näin ollen Puolan tasavalta ei ollut mainitun määräajan päättyessä toimittanut asiakirjoja, joiden perusteella komissio olisi voinut päätellä, että GTB oli maksukyvytön ja lopettamassa toimintansa niin lopullisesti ja täydellisesti, että pelkkä tukien palautusvaatimusten kirjaaminen tämän konsernin yhtiöiden veloista laadittavaan luetteloon voisi riittää päätöksen 2008/344 noudattamiseksi.

65 Näin ollen BA:n ja HB:n tapauksessa konkurssiin julistettuja tuensaajia koskevaa oikeuskäytäntöä ei voida soveltaa, joten mainittujen saatavien kirjaaminen edellä mainitun määräajan päätyttyä ei merkitse sitä, että Puolan tasavalta on pannut oikein täytäntöön sille päätöksen 2008/344 4 ja 5 artiklan nojalla kuuluvat velvoitteet.

66 TB:n osalta on todettava, että Puolan tasavalta ilmoitti 13.6.2008 päivätyllä kirjeellä komissiolle, että TB:ltä oli peritty takaisin vuoden 2008 huhtikuussa noin 13 miljoonaa PLN päätöksen 2008/344 täytäntöön panemiseksi.

67 Vaikka oletettaisiinkin, että tätä määrää voitaisiin pitää kyseessä olevan tuen takaisin perimisenä päätöksen 2008/344 täytäntöön panemiseksi, se ei kuitenkaan vastaa tässä päätöksessä takaisin perittäviksi vahvistettuja määriä.

68 Toiseksi niistä seikoista, joihin Puolan tasavalta vetoaa perustellakseen päätöksen 2008/344 täytäntöönpanon laiminlyöntiä ja siten GTB:lle myönnetyn kyseessä olevan tuen takaisin perimättä jättämistä, kyseinen jäsenvaltio väittää, että sen takaisinperintään liittyvä viivästys johtuu olennaisin osin konkurssia koskevien Puolan prosessioikeudellisten säännösten ja tämän päätöksen määräysten soveltamisesta yhdessä, mikä on aiheuttanut riskin saatavien kaksinkertaisesta perimisestä. Se vetoaa lisäksi muihin oikeudellisiin, poliittisiin ja käytännön vaikeuksiin, jotka johtuvat mainitun päätöksen täytäntöönpanosta.

69 Tässä yhteydessä on muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan ainoa peruste, johon jäsenvaltio voi puolustuksekseen vedota komission EY 88 artiklan 2 kohdan nojalla nostamaa jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevaa kannetta vastaan, on täydellinen mahdottomuus panna takaisinperinnästä tehty päätös asianmukaisesti täytäntöön (ks. asia C-214/07, komissio v. Ranska, tuomio 13.11.2008, Kok., s. I-8357, 44 kohta ja em. asia komissio v. Slovakia, tuomion 43 kohta).

70 Saman oikeuskäytännön mukaan täytäntöönpanon täydellistä mahdottomuutta koskeva edellytys ei täyty silloin, jos vastaajana oleva jäsenvaltio vain ilmoittaa komissiolle, että päätöksen toimeenpanossa on oikeudellisia, poliittisia tai käytännön vaikeuksia, ja jos se ei ryhdy todellisiin toimenpiteisiin kyseisiä yrityksiä vastaan periäkseen tuen takaisin ja jos se ei ehdota komissiolle sellaisia vaihtoehtoisia päätöksen täytäntöönpanotapoja, joiden avulla nämä vaikeudet voitaisiin voittaa (ks. mm. em. yhdistetyt asiat komissio v. Espanja, tuomio 14.12.2006, 74 kohta ja em. asia komissio v. Ranska, tuomio 13.11.2008, 46 kohta).

71 Nyt käsiteltävässä asiassa on todettava, että vaikka Puolan tasavalta on vedonnut päätöksen 2008/344 täytäntöönpanossa kohtaamiinsa ”vakaviin vaikeuksiin”, ”ongelmiin” ja ”merkittäviin esteisiin”, se on itse kirjallisissa huomautuksissaan selittänyt, ettei se katso olemassa olevien ongelmien voivan tehdä kyseessä olevan tuen takaisin perimistä mahdottomaksi.

72 Lisäksi jäsenvaltion esittämästä väitteestä, joka koskee kaksinkertaisen palautuksen potentiaalista riskiä, on muistutettava, että unionin tuomioistuimen erittäin vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan jäsenvaltion sisäisten vaikeuksien pelolla ei yhteismarkkinoille soveltumattomaksi todetun valtiontuen takaisin perimistä koskevaa päätöstä täytäntöön pantaessa voida perustella sitä, että jäsenvaltio ei noudata unionin oikeuden mukaisia velvoitteitaan (ks. vastaavasti asia C-52/95, komissio v. Ranska, tuomio 7.12.1995, Kok., s. I-4443, 38 kohta; asia C-265/95, komissio v. Ranska, tuomio 9.12.1997, Kok., s. I-6959, 55 kohta; asia C-280/95, komissio v. Italia, tuomio 29.1.1998, Kok., s. I-259, 16 kohta ja asia C-441/06, komissio v. Ranska, tuomio 18.10.2007, Kok., s. I-8887, 43 kohta).

73 Edellä esitettyjen seikkojen perusteella on todettava, että päätöksen 2008/344 4 artiklan 2 kohdassa vahvistetun määräajan päättyessä ja otettaessa huomioon BA:n ja HB:n osalta se tämän määräajan pidennys, joka on myönnetty ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentin välitoimimenettelyssä antamalla määräyksellä mainitun päätöksen täytäntöönpanon lykkäämisestä, Puolan viranomaisten toimet eivät olleet johtaneet kyseessä olevan tuen tehokkaaseen takaisin perimiseen eikä näin ollen kilpailuolosuhteita ollut palautettu normaaleiksi tässä määräajassa.

Päätöksen 2008/344 5 artiklan rikkominen

74 Unionin tuomioistuimen ei tarvitse tutkia päätöksen 2008/344 5 artiklaan perustuvia vaatimuksia sen toteamisesta, ettei Puolan tasavalta ole ilmoittanut komissiolle tämän päätöksen täytäntöön panemiseksi toteutettuja ja suunniteltuja toimenpiteitä, koska on nimenomaan todettu, ettei kyseinen jäsenvaltio ole noudattanut kyseisiä velvoitteitaan säädetyssä määräajassa (ks. mm. em. asia komissio v. Espanja, tuomio 20.9.2007, 54 kohta ja em. asia komissio v. Ranska, tuomio 13.11.2008, 67 kohta).

75 Näin ollen on todettava, että Puolan tasavalta ei ole noudattanut EY 249 artiklan neljännen kohdan ja päätöksen 2008/344 3 ja 4 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole toteuttanut määräajassa kaikkia mainitun päätöksen täytäntöönpanon varmistamiseksi tarvittavia toimenpiteitä.

Oikeudenkäyntikulut

76 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut Puolan tasavallan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja Puolan tasavalta on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Puolan tasavalta ei ole noudattanut EY 249 artiklan neljännen kohdan ja valtiontuesta C 23/06 (ex NN 35/06), jonka Puola on myöntänyt Technologie Buczek Group -teräksentuottajalle, 23.10.2007 tehdyn komission päätöksen 2008/344/EY 3 ja 4 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole toteuttanut määräajassa kaikkia mainitun päätöksen täytäntöönpanon varmistamiseksi tarvittavia toimenpiteitä.

2) Puolan tasavalta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Allekirjoitukset